MATERIALE TIL BERETNINGSDISKUSJON

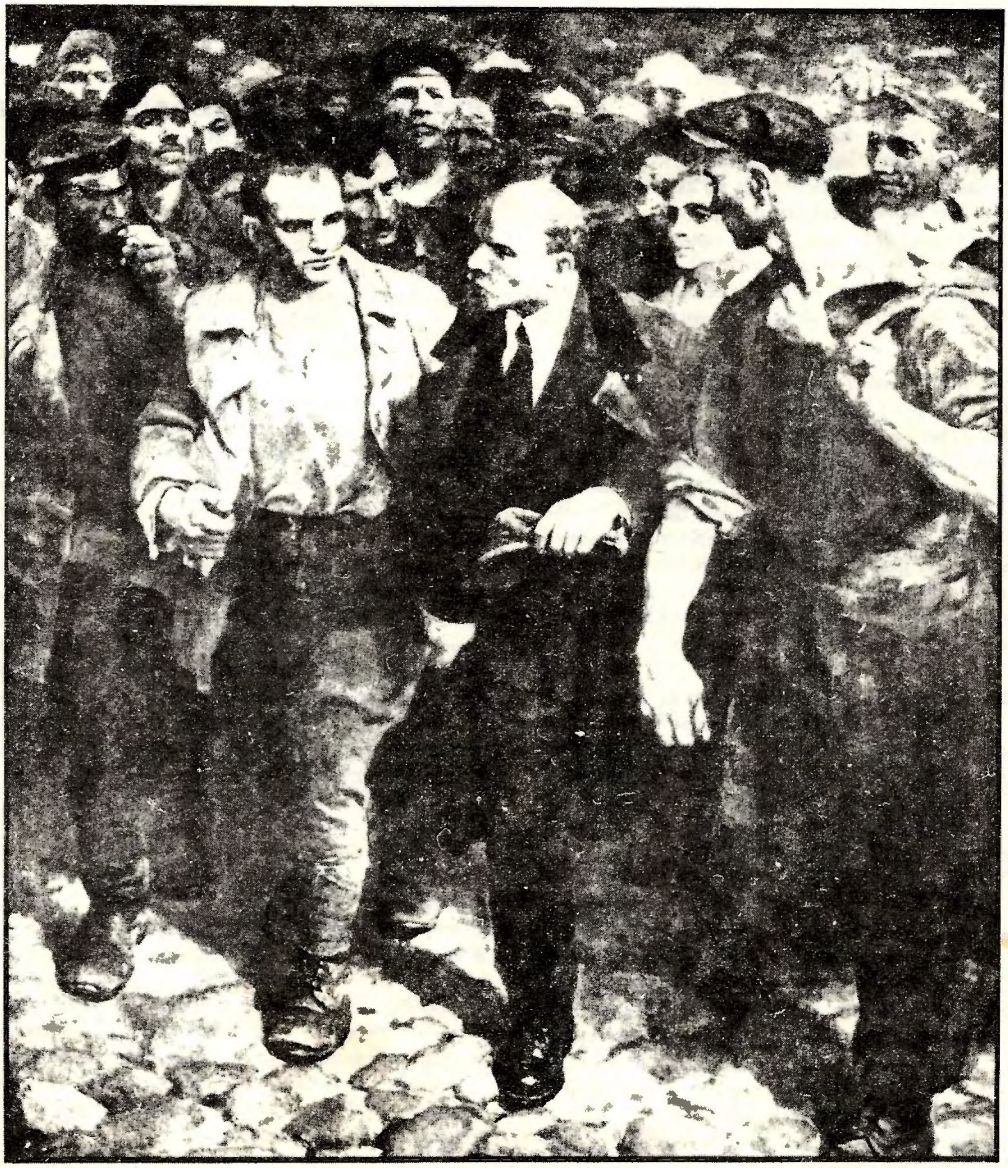

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

HVA ER EI BERETNING FRA SENTRALKOMITEEN?

Etter vedtektene har SK plikt til å rapportere overfor landsmøtet om sin virksomhet. Landsmøtet er partiets høyeste organ, og det er landsmøtets oppgave å vurdere den perioden som har gått forut for møtet. Hvordan har de oppgavene som det forrige landsmøtet stilte blitt løst? Har SK løst oppgavene med å lede partiet på en korrekt måte? Hvordan har **partiet** løst sine oppgaver overfor arbeiderklassen og det arbeidende folket? Landsmøtet må stille disse spørsmåla, og sentralkomiteen må gi landsmøtet materiale til å svare på dem. Det er noe av hensikten med beretninga.

En annen viktig funksjon med beretninga er å trekke lærdommer, både positive og negative, av partiets indre og ytre arbeid. Det vil alltid være slik at det i en landsmøteperiode dukker opp nye problemer som det foregående landsmøtet ikke forutså, eller ikke forutså godt nok. Har partiet gjort viktige feil, så kan vi trekke lærdommer på en slik måte at vi unngår en del feil i framtida.

En tredje hensikt med beretninga er å analysere situasjonen i klassekampen, nasjonalt og internasjonalt. Det er bare i beretninga vi kan gi landsmøtet en aktuell analyse, mens andre programdokumenter må holde seg til de allmene trekka. Dette er viktig, både fordi det gir landsmøtet muligheten til å overprøve SKs vurderinger, og fordi det gir plattforma for politikken framover. Det er på grunnlag av en slik analyse partiets forskjellige organer skal utvikle politikken i den perioden som kommer.

En fjerde hensikt beretninga har er å peke på viktige oppgaver for partiet i den kommende perioden. Dette må sjølsagt bli skissemessig, og det skal ikke erstatte handlingsprogrammet. Likevel vil det være viktig å få stilt de sentrale oppgavene i et slikt dokument. Det landsmøtet vedtar på dette punktet vil være retningsgivende for den nye sentralkomiteens arbeid.

Som dere ser stilles det store krav til beretninga, samtidig som den på ingen måte må flyte ut til å bli ei bok. Sentralkomiteen har begynt beretningsarbeidet for lang tid tilbake, men det trengs flere undersøkelser og diskusjoner før SK er i stand til å sende ut ei beretning som fyller de krava som er stilt ovenfor. Det betyr ikke at det mangler materiale til partidiskusjonene.

Samtidig med at vi sender ut denne artikkelen til beretningsdiskusjonene, sender vi også ut et omfattende dokument om høyreavviket i partiet. Det er ei bearbeida utgave av »Teser om høyreavviket» fra SKs sjuende plenum i fjor sommer. I seg sjøl har tesene preg av et beretningsdokument fordi de gjør opp med viktige feil i arbeidet på mange områder. Analysen i tesene blir det fundamantet som beretninga fra SK vil bygge på, men materialet i tesene vil aldri kunne tas inn i ei beretning, fordi det er så omfattende. Vi regner ikke med at kameratene vil ha studert tesene før diskusjonen av beretningsartikkelen. Men de bør studeres så snart som mulig, og brukes i nye beretningsdiskusjoner.

Videre har det i lang tid vært i salg ei lita grå bok med uttalelser og vedtak fra »AKP(m-l)s tre første år». Den er ment som et beretningsdokument. Ved å studere den kan kameratene få en oversikt over de vurderingene og prioriteringene partiledelsen til enhver tid har gjort i form av eksterne uttalelser.

HVA SKAL DISKUTERES PÅ LAGSMØTENE OM BERETNINGA I JUNI?

Lagsmøtene skal konsentrere seg om å vurdere kampen mellom de to linjene i partiet fra og med første landsmøtet, og stillinga i denne kampen nå.

Kampen mot høyreavviket har vært diskutert ei rekke ganger det siste året, men det er først nå vi får muligheten til å gjøre et skikkelig tilbakeblikk på denne kampen og trekke lærdommene av den.

På sitt sjuende plenumsmøte gjorde sentralkomiteen som nevnt ei omfattende analyse av sitt eget og partiets arbeid, og konkluderte med at det eksisterte et omfattende moderne revisjonistisk avvik i partiet og at det på et tidspunkt til og med trua partiets eksistens som kommunistisk parti. I samband med formannsskiftet sendte SK ut et kommunike hvor det kort blei gjort greie for høyreavviket. Etter dette har vi nesten trekvart års erfaring med kampen mot høyreavviket, og vi har sett at det under dekke av »kamp mot høyre» har vokst fram en tendens til vulgarisering av partilinja. Disse erfaringene må også oppsummeres.

Etter at lagsmøtene har lagt hovedvekta på å summere opp kampen mot høyreavviket og stoda i kampen mellom de to linjene akkurat nå, så skal det gjøres ei helhetsvurdering av den situasjonen partiet står i nå i forhold til situasjonen ved første landsmøte. Det gjelder politisk og organisatorisk styrke, kontakten med massene, politisk innflytelse, evnen til å bekjempe revisjonismen m.m.

Denne artikkelen skal gi materiale til disse to diskusjonene, og dessuten gi et omriss av beretninga, slik den er planlagt.

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

1.GENERALLINJA HAR ALLTID VÆRT RIKTIG

Vi skal oppsummere store høyreavvik, avvik som kunne ha ført til at partiet blei likvidert, om de ikke var blitt bekjempa i tide. Når vi gjør slike oppsummeringer er det viktig å ikke miste utgangspunktet av syne: AKP(m-l) er et kommunistisk parti som har vist seg i stand til å ta ledelsen i arbeiderklassens kamper på en slik måte at borgerskapet og revisjonistene hater oss og arbeiderklassen får økt respekt og tillit til oss. Grunnen til dette er at partiet har ei riktig generallinje.

Partiet har alltid stått på den væpna sosialistiske revolusjonens vei til proletariatets diktatur og kommunismen. Vi har bygd på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning og stått på nødvendigheten av å bekjempe opportunismen. Vi har alltid bekjempa de to supermaktene USA og Sovjet, og har hatt en klar analyse av dagens Sovjet som et kapitalistisk, imperialistisk og fascistisk land. Vi har bekjempa den borgerlige, revisjonistiske hetsen mot de marxistiske klassikerne, og har aldri vakla i synet på Stalin som en stor revolusjonær. Vi har stått for den proletariske internasjonalismen og forsvart de sosialistiske landa Kina og Albania mot revisjonistenes hetskampanjer. Samtidig med at vi har hatt en riktig strategi, har vi også hatt ei prinsippielt riktig generallinje for dagskampen. Vi har vært for å utvikle den økonomiske kampen i arbeiderklassen og andre deler av det arbeidende folket, vi har forsvart den nasjonale sjølråderetten og vi har stått for kamp for de demokratiske rettighetene.

Dette viser at partiets generallinje alltid har vært korrekt. Det er denne riktige generallinja som gjør det mulig for partiet å ta opp de grove avvika fra marxismen-leninismen som i et tidsrom fikk lov å bre seg raskt i partiet. Denne riktige generallinja er det faste holdepunktet og den solide plattforma vi har i kampen mot de ulike avvika. Den korrekte generallinja er nedfelt i partiprogrammet, sjøl om dette også inneholder feil og svakheter.

Generallinja for partiets organisasjonsliv har også vært riktig. Vi har bygd på den demokratiske sentralismen og hatt i hovedsak korrekte leninistiske vedtekter.

2.HOVEDSIDA VED DET FØRSTE LANDSMØTET VAR BRA

Vi kommer til å rette skarp kritikk mot den høyrestrømmen som eksisterte pa partiets første landsmøtet, og særlig mot beretninga til landsmøtet. Det gjør det nødvendig å slå fast hva som var hovedsida ved det første landsmøtet.

Hovedsida ved det første landsmøtet var bra. Hvorfor det? Fordi landsmøtet stifta partiet, og på den måten brakte ml-bevegelsen over fra gruppestadiet til å bli et virkelig landsomfattende parti. Fordi landsmøtet vedtok et marxist-leninistisk prinsipprogram. Fordi landsmøtet vedtok leninistiske vedtekter. Fordi landsmøtet valgte en i hovedsak korrekt, marxist-leninistisk sentralkomite.

Dette var grunnlaget for at AKP(m-l) har vært i stand til å lede viktige kamper i arbeiderklassen og bli en virkelig generalstab for klassen. At hovedsida var bra, betydde at det var et stort framskritt for arbeiderklassen, at den etter mange år uten et politisk parti endelig fikk et slikt parti igjen. Partiet har feil, sjølsagt, men partiet er det eneste som tar arbeiderklassens standpunkt. Slik var det også ved partistiftelsen.

Borgerskapet og revisjonistene angrep partiet fra starten av nettopp på grunn av den gode hovedsida ved det første landsmøtet.

Før landsmøtet var det kamerater som ikke skjønte betydninga av å ta skrittet fra ML-gruppene til partiet. De tenkte at det bare var et spørsmål om navn. Etterpå er det lett å se at disse kameratene tok feil. Partistiftelsen betydde et kvalitativt sprang framover for bevegelsen og for proletariatet. Har ikke partiet blitt en helt annen kraft i klassen enn hva den samla ml-bevegelsen var på forhånd? Går det i det hele tatt an å trekke i tvil at landsmøtet var et betydelig framskritt?

3. LANDSMØTET GJORDE STORE KONSESJONER TIL DEN MODERNE REVISJONISMEN. REVISJONISMEN RYKKA FRAM POSISJONENE SINE OG BEFESTA SEG I OG MED LANDSMØTET.

Sjøl om hovedsida ved landsmøtet var bra og partiet blei oppretta på grunnlag av ei riktig generallinje, så innebar også landsmøtet store framganger for det moderne revisjonistiske avviket i partiet. Mest systematisk blei dette avviket uttrykt i beretninga til landsmøtet, som på punkt etter punkt representerte et program for å omdanne partiet til et moderne revisjonistisk parti. Det betyr at det på landsmøtet sto en skarp kamp mellom to linjer, men til revisjonismens fordel var kampen for det meste ubevisst. På det viset var både de korrekte marxist-leninistiske vedtaka og de revisjonistiske vedtaka gjort av det samme enstemmige landsmøtet. Revisjonismen hadde altså fått innpass i partiets høysete organ uten å bli lagt merke til. Det vil si, det blei ført en god del kamp mot revisjonistiske enkelts tandpunkter.

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

Men sjølve det revisjonistiske hovedframstøtet gikk gjennom uten motstand. Det betyr at hele landsmøtet var påvirka av den moderne revisjonismen og gjorde konsesjoner til den. De tendensene beretninga representerte prega alle kameratene på landsmøtet.

I »Om motsigelsene» sier Mao Tsetung, »Motsigelser og kamp mellom ideer av ulike slag opptrer stadig i partiet. Dette er ei gjenspeiling innafor partiet av motsigelsene mellom klassene og mellom det gamle og det nye i samfunnet. Hvis det ikke var noen motsigelser i partiet og ingen ideologiske kamper for å løse dem, ville partiet dø.» Den revisjonistiske linja som var uttrykt bl.a. i beretninga på første lansdmøte var ei gjenspeiling innafor partiet av borgerskapets interesser. Den uttrykte borgerskapets interesser av å omdanne partiet til et borgerlig arbeiderparti. Hele partiet må derfor studere denne viktige lærepengen fra det første landsmøtet og væpne seg med lærdommer fra det. La oss se på hva det revisjonistiske avviket pa landsmøtet besto i.

– **Skjønnmaling av den moderne revisjonismen** Beretninga tar til orde for en omfattende allianse med de moderne revisjonistiske partiene ut fra argumentet om at de er »venstre» og »progressive». Det blei til og med hevda at de kunne »vinnes for revolusjonen». Dette er stikk i strid med marxismen-leninismen som betrakter den moderne revisjonismen som borgerskapets og imperialismens agentur i arbeiderbevegelsen. Det er i strid med Lenins tese om at disse borgerlige arbeiderpartiene er **den viktigste sosiale støtten** for borgerskapet i våre dager.

– **Fordømming av SUF(m-l)s i hovedsak korrekte vedtak om revisjonismen.** Som et ledd i forsøkene på å gjøre AKP(m-l) til en akseptabel samarbeidspartner for den moderne revisjonismen, blei SUF(m-l)s vedtak om den taktiske hovedfienden fordømt. Dette var å forkaste et i all hovedsak riktig vedtak etter press fra revisjonistene.

– **Nedtoning av kampen mot sosialimperialismen.** Beretninga sier åpent at NKPs tilknytning til sosialimperialismen ikke er noe hinder for samarbeid med dem. Landsmøtet stilte ikke kampen mot sosialimperialismen i praksis på partiets dagsorden.

En korrekt karakteristikk av sosialimperialismen i prinsipprogrammet blei ikke fulgt opp i arbeidsprogram, valgvedtak eller beretning.

– **Overtoning av »venstre»-karakteren til revisjonister av Hovdentypen.** Hele beretninga retter skytset mot »venstre»-revisjonisme og trotskisme. Riktignok finnes det revisjonistiske feil av »venstre»-type, som partiet må bekjempe. Men mange av de standpunktene som beretninga kritiserte som »venstre» er i virkeligheten uttrykk for åpne høyrestandpunkter, slik som angrepene på Stalin og på Kina. Dessuten blir »venstre»revisjonismen brukt som et påskudd til ikke å kjempe mot dens åpne høyreorienterte tvilling. Det blir heller ikke gjort noe for å påvise den grunnleggende enheten mellom de ulike typene revisjonisme, uansett om de kler seg i »venstre»-fraser eller står fram som nakent høyre.

– **Den revisjonistiske linja »Parti for vanlige folk».** Under den besnærende og tilforlatelige parolen »parti for vanlige folk» blei det lagt fram ei tvers gjennom revisjonistisk linje som tok sikte på å uthule de leninistiske normene i partiet. Denne linja tok sikte på å erstatte den proletariske disiplinen med liberalismen. Den tok sikte på å undergrave skoleringa. Den fornekta arbeiderklassens ledende rolle i partiet, og om den hadde seira hadde den lagt partiet under ledelsen til småborgerlige intellektuelle. Sjøl om den var forkledd som »marxisme-leninisme» var den i virkeligheten ikke noe annet enn et program for å gjøre partiet til et borgerlig arbeiderparti gjennom indre degenerering.

– **Ei linje for enhet med moderne revisjonismen i valg.** Den valglinja som landsmøtet vedtok var prega av illusjoner om den borgerlige parlamentarismen, og den hadde som hovedsiktemål en valgfront med de moderne revisjonistene. Det var ei linje for at partiet i valgkampen skulle nedlegge kampen mot den moderne revisjonismen og sosialimperialismen. Det var ei linje for at partiet skulle unnlate å bruke valgkampen til å propagandere for revolusjonen.

– **Ei linje som undergravde partibygginga.** Typisk for den revisjonistiske linja i beretninga til første landsmøte var den subjektivistiske holdninga. Lettvinte fraser dekka til virkelige uløste problemer. Slik blei det ikke stilt som oppgave å bygge partiet etter stiftelsen på noen konkret måte. Rekrutteringa fra proletariatet, utbygginga av partiorganisasjonen, sikring av partiøkonomien, oppbygginga av pressa vår, alt dette og mer til blei så løselig behandla at det i praksis ikke var noen linje for **partibygging** i vel 1 1/2 år etter at partiet var oppretta.

– **Ei revisjonistisk linje på sikkerheten.** Spørsmålet om sikkerheten blei ikke satt i sammenheng med skjerpinga av klassekampen nasjonalt og internasjonalt. Derfor blei det underslått at nivået på sikkerhetsarbeidet i partiet var under enhver kritikk og trengte ei kraftig korrigering.

– **Det blei fremma revisjonistiske linjer for faglig politikk.** Landsmøtet var prega av illusjoner om de moderne revisjonistiske arbeiderariskokratene, og både beretninga og deler av handlingsprogrammet fremmer ei linje som går ut på at ei klassekamplinje i fagbevegelsen kan seire gjennom en koalisjon mellom oss og revisjonistene. Samtidig blei det dekka over at hovedmetoden for å løse oppgaven med å gjøre fagforeningene til kamporganisasjoner er å mobilisere de breie massene av arbeiderne, og at dette må skje i kamp mot de

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

revisjonistiske »arbeider»lederne. På tross av at beretninga snakka mye om arbeid i fagforeningene, blei ikke det faglige arbeidet virkelig prioritert.

– **Revisjonistisk frontpolitikk.** Opp mot den korrekte linja som ml-bevegelsen har fulgt i mange år om at det viktigste i frontpolitikken er å mobilisere de breie massene på spørsmål som opptar dem i kampen mot hovedfienden, blei det stilt ei linje med topp-plansdiplomati. Den feilaktige formelen om at det ikke kan være noen virkelig front dersom ikke revisjonistene er med, blei fremma. Det er ei linje som gir vetorett til revisjonistene og gir dem makt til allskens skadegjørervirksomhet. Beretninga uttrykker klart ei slik linje som **retningsgivende** for 1. mai-arbeidet.

Dette er noen av de revisjonistiske feila som beretninga fremma. Dessuten var beretninga prega av subjektivisme og overflatiskhet i metoden, og en gjennomført revisjonistisk stil med ikke å peke på reelle problemer og vanskeligheter. Noen lar seg kanskje ennå blende av at beretninga lirer av seg noen fraser som kan se korrekte ut ved første øyekast. Det advares f.eks. mot »sekterisme». Men beretninga setter ikke søkelyset på den virkelige sekterismen som går ut på at vi ikke går djupt ut i massene, i stedet kaller den det for »sekterisme» å føre kamp mot revisjonistene. Slik er beretninga på punkt etter punkt et gjennomført revisjonistisk dokument, et programskriv som uttrykker borgerskapets interesser av å erobre makta i partiet.

Det revisjonistiske avviket kom også til uttrykk på andre måter på landsmøtet. Det kom til uttrykk i arbeidsprogrammet, i ei gjennomført neglisjering av kampen mot sosialimperialismen og den moderne revisjonismen, og i en økonomistisk måte å stille en del av parolene på. Det kom til uttrykk som ei underordna side i prinsipp-programmet ved svakheter på de samme spørsmåla. Klasseanalysen var stort sett korrekt, men den var påvirka av den revisjonistiske linja om at ikke hele borgerskapet er arbeiderklassens fiender. Formuleringa av hovedmotsigelsen blanda sammen den korrekte leninistiske linja med arbeider–bonde-forbundet med spørsmålet om hvilken motsigelse som gir det kapitalistiske samfunnet sitt preg. Det betyr at motsigelsen proletariat–borgerskap blei undervurdert, og dermed blei også proletariatets ledende rolle undervurdert.

Landsmøtet avviste en del av de mest ekstreme revisjonistiske forslaga. Det avviste kontant et forslag om å ikke formulere marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning som vårt grunnlag og i stedet sette »den vitenskaplige sosialismen». Det avviste forslaget om »nasjonalt forsvar» til fordel for den korrekte linja om ingen bevilgninger til det borgerlige militærapparatet. Det avviste et stort antall revisjonistiske navneforslag på partiet, slik som »Folkets Enhetsparti» og liknende. Dette illustrerer at landsmøtet forsvarte ei riktig generallinje og førte endel kamp mot revisjonismen, samtidig som det var sterkt påvirka av revisjonismen.

4. DE HISTORISK RØTTENE TIL DET MODERNE REVISJONISTISKE AVVIKET.

Ved første landsmøtet trudde vi at »venstre»-faren var hovedfaren. I virkeligheten var høyrefaren den akutte faren. Den var så overhengende at vi »ikke så skogen for bare trær». »Venstre»faren eksisterte sjølsagt, men det var lenge sida den hadde vært noen hovedfare. Det kan være vanskelig å slå fast nøyaktig når det skifta, fordi det ofte vil være slik at **en tendens dekker en annen.** Men vi har materiale til å slå fast at ideen om SF og NKP som progressive partier går tilbake til midten av 1971. Høsten 1971 fikk høyreavviket et viktig gjennombrudd på SUF(m-l)s landsmøte ved at ei linje om at såkalt »ideologisk kamp» var det viktigste for ungdommen brøyt gjennom. Men samme høsten blei det gjennomført en korrekt valgboikott retta mot SF og NKP, og elementer som gikk mot den med høyreargumentasjon, blei bekjempa. »Parti-for-vanlige-folk»linja blei reist våren 1972 og normene for medlemsopptak blei liberalisert i MLG. Våren 1972 blei en del kamerater på arbeidsplassene ekskludert eller suspendert av fagforeninger etter initiativ fra revisjonister. Årsaken var at de ga ut lokale kommunistiske bedriftsaviser, og suspensjonene førte til at disse blei nedlagt uten diskusjon. 1. mai 1972 blei gjennomført med en i all hovedsak riktig ekstern taktikk og linje.

Høsten 1972 slo linja med »enhet på venstresida», dvs. enhet med revisjonista, gjennom som parole. Det var blant annet påvirka av Rød Fronts nederlag for Grønt Gras i Studentersamfundet i Oslo. (En grunn til nederlaget var åpenbart sekterisme, men kritikken av dette blei fullstendig vulgarisert og slo over.)

I Rød Ungdom var det høsten 1972 et galopperende høyreavvik med ideer om en såkalt »brei progressiv ungdomsfront», autonomi for ungdomsforbundet i forhold til partiet, liberalisme osv.

På denne tida blei beretninga til landsmøtet forberedt og den allmenne revideringa av grunnleggende prinsipper blei utarbeida.

5. DE SOSIALE RØTTENE TIL HØYREAVVIKET.

Høyreavviket var uttrykk for at tidligere riktigere linjer blei erstatta med nye og feilaktige linjer. Hvordan skal vi forklare den endringa som skjedde? Mao sier at årsaken til en tings utvikling er å finne i tingen sjøl. Ytre påvirkninger kan bare utløse prosesser som det er grunnlag for i tingen sjøl. En stein kan ikke bli en kylling uansett hvor mye det ruges på den, men det kan et egg. Partiet

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

hadde ikke gjort høyreavvik bare på grunn av ytre press, det ytre presset må virke på indre svakheter. Først når vi forstår de indre svakhetene som gjorde det mulig for høyreavviket å utvikle seg, så kan vi få en riktig forståelse av det ytre presset.

SK har slått fast at de indre vilkåra i partiet og hele ml-bevegelsen i første rekke har vært to. Sjøl om vi ikke er, eller noen gang har vært den studentbevegelsen som borgerskapet vil ha det til, så er det et faktum at vi har et stort innslag av kamerater med småborgerlig bakgrunn. Det gir et sosial grunnlag for vakling. Videre er det et faktum at partiet fra topp til bånn er for dårlig skolert i marxismens ABC, og derfor lettere kan føres bak lyset av ideer som åpenbart strider med ABC.

For at partiet skulle stått bedre imot påvirkninga fra borgerskapet, så måtte det ha vært bedre forankra på disse punktene. Dette stiller i seg sjøl viktige oppgaver for framtida, slik at vi kan forhindre at revisjonismen på ny erobrer en slik plass i partiet. Styrking av proletariatets rolle på alle nivåer i partiet, rekruttering av proletarer. Styrking av skoleringa i den marxist-leninistiske teorien, og uopphørlig skolering.

Når vi har slått fast dette kan vi skjønne at partiet i klassesamfunnet **alltid** vil bli påvirka av borgerlige ideer. Borgerskapet og revisjonistene vil **alltid** prøve å omdanne partiet til et borgerlig arbeiderparti. Disse ideene vil nødvendigvis gjenspeile seg i partiet, fordi partiet består av mennesker som lever i dette samfunnet. Dette vil også gjelde om partiet var ti ganger mer skolert og hundre ganger mer erfarent enn hva vi er i dag. Husk at det nye borgerskapet under ledelse av en svindler som Krustsjov klarte å erobre makta i det ærerike Lenins og Stalins parti. Når vi hever nivået på partiet vil også nivået på påvirkninga høynes og intensiveres. Bare ta den enorme hetsen som borgerskapet og revisjonistene driver mot partiet na. Det er en form for påvirkning. Til og med politikøller er en form for påvirkning, akkurat som bestikkelser er det. Borgerskapet bruker både pisken og gulrota, og det virker. Ingen i partiet sier åpent at borgerskapet har rett når det gjelder streika pa Linjegods, men mange kamerater blei påvirka av alt maset om protokollen til å bli mer passive. Akkurat som om den protokollen forandra så mye som et gram på innholdet i arbeidernes rettferdige kamp.

Det sosiale grunnlaget i partiet var årsaken til at revisjonismen nesten tok makta i partiet. Sjøl om situasjonen er langt bedre i dag, så er det sosiale grunnlaget der fortsatt, og borgerskapet er mye mer oppsatt enn den gangen på å knekke vårt parti eller korrumpere det.

Glem aldri klassekampen, kamerater.

6. UTVIKLINGA AV HØYREAVVIKET ETTER LANDSMØTET

Beretninga og valgvedtaket var ei fullmakt til å vidreutvikle det revisjonistiske høyreavviket. Og sentralkomiteen gikk i spissen for å utvikle det. Mao sier at **det farligste av alt er revisjonisme i sentralkomiteen.** Det fikk vi se til fulle, for sjøl om det fantes mange som hadde mer ekstreme høyrestandpunkter enn sentralkomiteen, så var det SK som hadde makt og autoritet til å drive gjennom sine høyrelinjer. Dette blei også gjort i samband med valgkampen. SKs 2. plenum på sommeren 1973 vedtok ei linje for vurderinga av SV som **lå til høyre** for beretninga, ei linje om at SV var progressivt og ei linje for **borgfred** overfor SV etter at det var klart at det ikke blei noe av det valgsamarbeidet som det første landsmøtet tok til orde for.

Propagandaarbeidet var også ramma av det moderne revisjonistiske avviket. Klassekampens dekning av arbeiderspørsmål var i hele 1973 svak og tilfeldig, og Røde Fane brakte flere viktige artikler med revisjonistisk innhold.

Hele valgkampen 1973 hadde ei revisjonistisk hovedside. Den var økonomistisk, prega av parlamentariske illusjoner, ikke innretta på arbeiderklassen, men tvert om prega av »henvendelser» og »utspill» i borgerlig—parlamentarisk maner. De strategiske perspektivene kom helt i bakgrunnen. Statens klassekarakter blei i liten grad avslørt, og den proletariske revolusjonen blei bare nevnt på direkte spørsmål.

1. mai 1973 blei det gitt forkastelige konsesjoner til SV, særlig i Oslo, slik at SV kunne dra fordel av den store demonstrasjonen som vi bar ved og vann til. Kampen mot sosialimperialismen blei neddempa helt for å få taktiske allianser med revisjonistene.

Arbeidet i frontene var prega av to ting, for det første linja med »ingen front uten SV», for det andre ei allmenn utvanning av frontgrunnlaget. Marxist-leninister bidro til å opprette Kulturfronten med ei svært diffus og småborgerlig klasseinnretning. Etter starten var kamerater også med på å fjerne frontens paroler om ytringsfrihet og mot imperialismen.

Partikamerater som deltok i arbeidet med å opprette Chilekomiteen og Aksjon Kyst-Norge fikk med seg de progressive massene i disse frontene på å gi store konsesjoner til moderne revisjonister, slik at disse fikk makt til å drive skadegjørervirksomhet. Det har revisjonistene gjort opp til i dag, først innafor og seinere utafor disse frontene. Revisjonistene krever alltid »klippekort» til å dominere progressive aksjoner, skaffe seg vetorett osv. Det er i strid med det arbeidende folkets interesser at de kommer i slike posisjoner, for det vil alltid føre til at de saboterer kampen.

Den faglige politikken var prega av ei borgfredslinje med reaksjonære revisjonistiske arbeideraristokrater. Mange lokallag var under sterk innflytelse av den revisjonistiske faglige politikken. »Diplomatiet overfor slike råtne ledere blei overordna massearbeidet i ei viss tid. Det ga seg også uttrykk i momsaksjonen høsten 1973. SV fikk avgjørende innflytelse over en aksjon de aldri virkelig støtta, men som de likevel høsta ære for, og som de sørga

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

for å legge ned i samband med stortingsbehandlinga.

Den første tendensen til et oppgjør med høyreavviket kom etter valget i 1973. Det blei forsiktig pekt på noen høyrefeil i valgkampen, og kuppet i Chile førte til opptrapping av propagandaen for revolusjon og proletariatets diktatur. Trædal/Wintex-aksjonen våren 1974 blei også viktig for å skjerpe propagandaen på statens rolle. Men fortsatt blei det gjort store konsesjoner til revisjonistene, f.eks. ved at Reidar T. Larsen fikk tale på demonstrasjonen mot Wintex i Oslo.

Høsten 1973 økte den åpne indre kampen mot høyre. I samband med at revisjonistene ville avlede kampen mot den reaksjonære fredsprisutdelinga til Kissinger, lanserte de en avledningsmanøver for å gi prisen til presten Camara. Et mindretall i partiet mente vi skulle ha lagt oss flatt for denne manøveren i stedet for å bruke anledninga til å avsløre USAs folkemord, slik vi gjorde.

1974 blei et år da vi stilltiende korrigerte ei lang rekke punkter der det hadde vært avvik. Men det var fortsatt åpne grove høyreavvik.

I propagandaen trappa vi opp kritikken av revisjonistene, og etterhvert begynte også kampen mot sosialimperialismen å bli skjerpa. Dette førte umiddelbart til at revisjonistene fikk kriser og indre vansker, og at glansen fra 1973–seieren deres begynte å falme. Kampen om 1. mai var en viktig prinsippkamp som skjerpa årvåkenheten på sosialimperialismen. Men fortsatt var det mange kamerater som unnlot å drive massearbeid i påvente av enhet med revisjonistene. Det groveste høyreavviket i 1. mai-bevegelsen 1974 var likevel det at ledende kamerater i Kvinnefronten foreslo for fronten at den skulle følge ei linje med både å delta i samorgs og Faglig Førstemaifronts tog. Liknende avvik blei gjort i andre fronter.

Partiet gjorde en dugelig innsats til støtte for Holmenkollarbeiderstreika i 1974, men høyreavviket viste seg i form av at partiet var lite innretta på slikt arbeid og at det tok for lang tid å komme igang. Liberalismen og »parti–for–vanlige–folk»-linja hadde delvis greid å demobilisere partiet overfor viktige klassekampoppgaver, svekka årvåkenheten og mobiliteten og lagt en demper på offerviljen.

Perioden etter valget i 1973 og framover gjennom hele 1974 blei en periode da den proletariske venstrelinja styrka seg overfor høyrelinja i partiet. Det åpne galloperende høyreavviket blei trengt tilbake, samtidig som det fortsatt kom grove tilfeller av slike høyreavvik i enkelttilfeller. Men sjøl om den riktige linja begynte å vinne tilbake terreng overfor høyre, så blei ikke kampen mot høyre stilt skarpt. Da landskonferansen om sosialimperialismen og valget vedtok ei stikk motsatt linje av 1973-linja for valget i 1975, blei likevel oppsummeringa av 1973-linja som »i hovedsak riktig» opprettholdt.

I 1974 fantes det overdrevne forestillinger om at »kampen mot oljeutbygginga var den nye EEC-kampen». Det bygde på den feilforestillinga at EEC-kampen vil gjentas, dessuten bygde det på borgerskapets forestillinger om at oljeøkonomien ville overvinne krisene. Dette høyreavviket er ennå ikke grundig oppsummert.

7. KAMPEN MOT HØYREAVVIKET

Våren og sommeren 1974 gikk det for seg viktige linjekamper. For første gang blei ideen om at høyreavviket var det farligste »på lang sikt» reist i SK, sjøl om det ikke vant oppslutning. Seinere kom kampen mot »hattemaker»forslaget om såkalt »brei front» ved valget 1975. Denne linja blei klart avvist i partiet og i SK, og den blei fordømt som ei høyrelinje. Kampen blei i hovedsak fullført på landskonferansen om valget, ved at det blei fatta et i hovedsak riktig vedtak for valglinja i 1975. Samtidig blei også linja med »henvendelse» til SV om valgfront kontant avvist, sjøl om det på det tidspunktet var mer vakling på det punktet.

Et og et halvt år etter stiftelseslandsmøtet begynte partiledelsen å reise kjerringa på det forsømte området med partibygging. Det blei påvist at partiet var for dårlig skolert og at vi trengte en strategisk styrking av studienes status i partilivet. Det blei kjempa for politiske og organisatoriske planer. I dette arbeidet kom motsigelsen mellom ei marxist-leninistisk linje og den moderne revisjonistiske linja til å stå på spørsmålet om hva som skulle prioriteres høyest, det interne eller det eksterne.

De som forsvarte den korrekte linja mente at ei indre konsolidering og bolsjevisering av partiet var forutsetninga for at partiet kunne løse større oppgaver i klassekampen, derfor måtte det interne prioriteres høyest. Den revisjonistiske linja i dette spørsmålet var å dekke over behovet for bolsjevisering og hevde at slike problemer ville løse seg av seg sjøl hvis vi dreiv nok eksternt arbeid. Den riktige linja har vist styrken sin i praksis ved at partiet nettopp på grunn av prioriteringa av det interne arbeidet har utretta mer eksternt arbeid enn noen gang før. Seieren for denne linja var en viktig seier for å gjenreise ei leninistisk **partibyggingslinje** i partiet.

1974 blei et vendepunkt i kampen mot sosialimperialismen. For det første blei det for første gang på lenge demonstrert mot sosialimperialismen på gatene. Dermed var det retta et strategisk viktig slag mot revisjonistenes forsøk på å terrorisere de progressive fra å ta opp kamp mot sosialimperialismen. For det andre vedtok landskonferansen et viktig programdokument i tesene om sosialimperialismen. Det var en programmatisk milepel, fordi mye av det ml-bevegelsen har stått for siden den oppsto her blei systematisert og videreført. Dessuten blei forståelsen for sosialimperialismens kontrarevolusjonære og fascistiske karakter djupere enn noen gang.

Sjølsagt blei det politisk kamp om dette. Noen kamerater påsto plutselig at »det var noe nytt» å slå fast at det er fascisme i Sovjet, enda det er slått fast i prinsipp-programmet fra 1973. Men kampen førte

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

til at slike tendenser blei ubetydelige mindretallsstrømminger i partiet.

1974 var det tredje største streikeåret etter krigen. Det satte proletariatets parti på en viktig prøve. Plutselig blei den faglige kampen mye skarpere enn på flere år. Kampen mot de moderne revisjonistiske splittelsesmakerne blei et være eller ikke være for de viktige arbeidskampene i 1974. Partiets linje viste seg å være riktig og føre til framganger for klassen, og de moderne revisjonistene blei avslørt for mange klassebevisste arbeidere. Heismontørstreika og telefonsentralmontørstreika viste at revisjonistenes faglige linje er borgerskapets linje for å knekke klassekampen, mens AKP(m-l)s linje representerer arbeiderklassens interesser. Disse viktige kampene viste i praksis det skadelige innholdet i borgerfredslinja overfor arbeideraristokratiet. De viste i praksis at partiet hadde gjort rett i a forkaste det feilaktige forslaget til »faglig plattform» som blei sendt ut i Røde Fane.

Eksternt førte den gradvise korrigeringa av høyrefeila til store framganger, samtidig som revisjonistene gikk fra krise til krise. Internt viste økonomikampanjen og KK-kampanjen at partiet var i ferd med å kvitte seg med liberalismen og baktungheten. Et sunnhetstegn var det også at vi kvitta oss med en del enkeltstående partifiendtlige elementer på denne tida, folk som aldri hadde brutt med revisjonismen ideologisk og politisk.

Men den store begrensninga i den gradvise korrigeringa var at den ikke førte til noe generaloppgjør med høyreavviket. Feilaktige linjer fikk lov til å eksistere side om side med riktige linjer uten å bli nedkjempa. Det var ennå ikke utvikla noen kritikk og sjølkritikk på høyreavviket, og det er i seg sjøl en farlig feil. Kritikken og sjølkritikken er et skarpt våpen i kampen mot borgerlige avvik. Historiske erfaringer må summeres opp. Vi kan ikke gjøre som revisjonistene, å dekke opp fortida vår. Vi er nødt til å være strenge med oss sjøl og peke på feila våre og lære av dem, samtidig som vi evner å holde fast på hovedretninga. I seg sjøl var mangelen på oppsummering av høyreavviket også et høyreavvik.

Sentralkomiteen hadde vært ledende i å utforme høyreavviket, og blei ledende i å oppsummere høyreavviket. Våren 1975 blei det for første gang oppsummert at perioden 72–73 var en periode med et høyreavvik av moderne revisjonistisk type. Det blei slått fast at dette hadde vært partiets første alvorlige krise, ei krise som kunne ha likvidert partiet som kommunistisk parti. De feilaktige tesene om revisjonistene som »progressive» fra 1973 blei konfrontert med de marxist-leninistiske klassikernes karakteristikk av slike partier som **agentur for borgerskapet og imperialismen.** Dette var nøkkelen til å begynne å rulle opp hele det omfattende høyreavviket, som ikke bare omfatta politikk og organisasjon, men også ideologi, metode, arbeidsstil, økonomi osv.

På grunnlag av disse diskusjonene vedtok SKs 7. plenum sommeren 1975 »TESER OM HØYREAVVIKET» som gjorde en omfattende kritikk av avviket. SK vedtok også en plan for korrigering av avviket som er nedfelt i den gjeldende årsplanen.

Disse oppsummeringene gjorde det mulig å gjennomføre seierrike sommerleire med masseskolering i de borgerlige arbeiderpartienes karakter og diskusjon av den internasjonale situasjonen.

Diskusjonene i SK førte fram til formannsskiftet på SKs 8. plenum. Det blei slått fast at hele SK kollektivt hadde et stort ansvar for utviklinga av høyreavviket. Derfor var det ikke snakk om å finne en »syndebukk». Det var derimot et spørsmål om å trekke konsekvensene av at en del kamerater hadde vært raskere til å innse alvoret i høyrefeila og kjempe for korrigeringa av dem enn den kameraten som var formann til da. SK har aldri verken nå eller tidligere vært delt i fraksjoner eller fløyer. Formannskiftet var en seier for enheten i ledelsen og en seier for enheten i partiet.

8. VULGARISERINGA AV KAMPEN MOT HØYREAVVIKET

Etter at kampen mot det moderne revisjonistiske avviket blei tatt åpent opp har situasjonen for partiet allmennt vært gunstig. Men kampen mot høyreavviket har møtt en snedig motstand i form av et vulgarisert såkalt »oppgjør med høyre». Under dekke av å være lojale mot korrigeringa har mange kamerater fremma en ny variant av det gamle høyreavviket.

Denne vulgariseringa slo alt gjennom på sommerleirene til ungdomsforbunda i 1975, hvor høyrelinjas ide om at SV er ensarta fra topp til bånn blei servert på en ny måte. I det åpne høyreavvikets tid het det at SV var progressivt tvers igjennom. Den vulgariserte korrigeringa ville ha det til at SV er reaksjonært fra topp til bånn. Felles for begge linjene er at de unnlater å skille ledelsen fra medlemmene, og derfor spiller i hendene på de reaksjonære revisjonistlederne.

De kameratene som vulgariserte oppgjøret med høyre ville ha korrigeringa til å være et spill med ord, i stedet for en djup og grundig korrigering av politikk og arbeidsstil, ideologi og metode. Derfor tok de i arv høyreavvikets subjektivisme. Det åpne høyreavviket forrakta konkrete undersøkelser og studier, det samme gjelder vulgariseringa. De kameratene som representerte dette avviket trudde at proklamasjoner løser alle problemer, derfor proklamerte de i øst og vest, samtidig som de unnlot å gjøre noe konkret arbeid i marka.

Når RU finner ut at de ikke vil prioritere gymnasiastene, når nettopp gymnasiastene f.eks. i en by som Oslo utgjør 50 % av ungdommen, så er det et utprega vulgarisert »oppgjør med høyre».

Det åpne høyreavviket representerte et brudd på masselinja. Den vulgariserte masselinja til å være et spørsmål om å være kjekk og grei, og retta hovedvekta på topplansdiplomati med revisjonistene. Vulgariseringa forakta også masselinja. Nå var det tilstrekkelig at en handfull kommunister »førte kamp mot» revisjonistene, men omfattende massearbeid brydde representantene for vulgarise-

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

ringa seg ikke om. Vulgariseringa førte til tendenser til ikke å ville mobilisere massene på grunnlag av dagliglivets problemer. Dette har vist seg så seint som i 1.mai-arbeidet hvor slike tendenser blei ei belastning for mobiliseringsarbeidet.

De kameratene som har vært mest innfluert av vulgarisert »kritikk av høyre» har latt viktige kampfelter for massene ligge brakk slik at revisjonistene har hatt muligheter til å slå seg opp på noen saker. Det gjelder f.eks. kvinnepolitikken, hvor SV som jo notorisk har forrådt abortkampen, har klart å skaffe seg noen lettkjøpte framganger, fordi våre kamerater har latt dette arbeidet flyte. Vulgariseringsavviket er derfor et svært alvorlig avvik.

Sjøl om det tilsynelatende er »diametralt motsatt» det åpne høyreavviket, så er den grunnleggende karakteren i vulgariseringa også høyre. Ta f.eks. holdninga til SV som i begge tilfeller fører til at SV-ledelsen får pusterom til å konsolidere seg og holde fast på ærlige, progressive folk som vi kunne rive løs fra dem. Ta f.eks. den »radikale» parolen om »Kamp mot krisa som skjerper kvinneundertrykkinga på alle områder». Reint bortsett fra at den ikke sier folk noe som helst, så er den økonomistisk fordi den sprer inntrykk av at kvinneundertrykkinga følger den økonomiske produksjonssyklusen i kapitalismen. (Den logiske konsekvensen skulle bli »Støtt oppgangen som demper kvinneundertrykkinga på alle områder»!)

Vulgariseringslinja er nokså typisk for kamerater som sjøl har gjort klart høyreavvik. Vulgariseringa representerer den lettvinte måten å vri seg unna en grunnleggende korrigering på. Derfor oppfatter vi vulgariseringa bare som en ny utgave av høyreavviket.

Det viser seg også at vulgariseringa gir næring til tradisjonelt høyreavvik og lett slår over i åpent høyre når den møter motstand. Kamerater som følger ei vulgariseringslinje opplever fort at de ikke er i samsvar med virkeligheten, og vil da lett kunne falle tilbake på ideen om at »kampen mot høyre er feilaktig».

I 1.mai-arbeidet fantes det en omfattende feilaktig understrøm, dels av åpen høyre-karakter og dels som ei vulgariseringslinje. Kamerater ga ubevisst et handslag til SV-ledelsen når de med »venstre»-argumentasjon unnlot å mobilisere folk fra SV inn i FFF.

Det fantes også ei linje om å gjøre 1.mai til »partidag» ved å kjøre fram paroler for partiet og avvise mobilisering av massene på paroler for dagskampen.

Vulgariseringa gir også vann på mølla til dem som aldri har gjort opp med høyreavviket. Ved å henvise til denne vulgariseringa av partilinja kan de si, »hva sa vi, vi skulle aldri ha gitt opp linja fra -73, la oss får tilbake borgfreden med SV og »parti-forvanlige-folk» for da var alt så mye lettere».

I det indre partilivet har vulgariseringa arta seg som ei linje med »harde slag» i stedet for djuptgående kritikk og sjølkritikk. I noen tilfeller har det vært kamerater som er gått ut av partiet, fordi motsigelser har blitt feilaktig behandla. Sjøl om det dreier seg om et ytterst lite antall, kan vi ikke se gjennom fingrene med slike avvik.

9. SENTRALKOMITEEN OG KAMPEN MOT VULGARISERINGA

SKs 7.plenum var oppmerksom på faren for vulgarisering, og SK sjøl har aldri slått over i et slikt lettvint »oppgjør med høyre». Tvert om, SK og SKs organer har fra første stund vært årvåkent mot slike avvik og kritisert dem. Det betyr at SK har fungert ledende i denne kampen og vært en garantist mot ei utglidning av kampen i retning av vulgarisering. Men det betyr ikke at det er gjort tilstrekkelig for å **forebygge** utviklinga av vulgariseringa. Her ligger ansvaret i første rekke på den daglige ledelsen i partiet, som på tross av klare SK-vedtak ikke har forsynt partiet med det nødvendige materialet om oppsummeringa av høyreavviket. På denne måten har vulgariseringa fått lettere spill. Når hele partiet ikke hadde kjennskap til den detaljerte kritikken som SK hadde utarbeida av det moderne revisjonistiske avviket var det lettere å stå fram med falske »korrigeringer».

Dette er en viktig lærdom, og det bekrefter Maos tese om at historiske erfaringer må oppsummeres, ikke bare med et lite antall folk, men med hele den revolusjonære bevegelsen.

10 PARTIETS STORE KAMPER OG BORGERSKAPETS VILLE ANGREP PÅ PARTIET

Etter at vi retta et frontalangrep på det moderne revisjonistiske høyreavviket har partiet stått i spissen for et stort antall kamper i den norske klassekampen. Borgerskapet frykter vår kamp mot revisjonismen og oppfatter for alvor partiet som sin farligste politiske motstander. Derfor har vi i et og et halvt år blitt utsatt for stadig villere angrep. Angrepa på partiet har gått hand i hand med en stadig mer tøylesløs hets mot kjempende arbeidere.

Hele borgerskapet er mobilisert i korstoget mot kommunismens spøkelse. Libertas, NAF, Industriforbundet, LO-toppen og DNA-toppen, prostituerte småborgerlige bladsmørere, revisjonister av ulike avskygninger, arbeideraristokrater... alle driver de klappjakt på samfunnsfiende nummer en, det kommunistiske partiet, AKP(m-l). Hvorfor? SV-revisjonisten Fiskerud, som foreslo forbud mot AKP(m-l) sa det slik, »fordi de er mot samarbeid på bedriftene» og »fordi de er for væpna revolusjon». Kort sagt, partiet reiser arbeiderklassen til kamp mot utbyttinga og klassesamarbeidet og har satt seg som mål å lede arbeiderklassen i å knuse hele utbyttersystemet. Derfor ønsker borgerskapet å forby oss.

Partiet har stått i spissen for store streikekamper. Vi har tatt tunge tak i støttearbeidet sammen med klassebevisste arbeidere og andre progressive. Vi har leda den anti-fascistiske kampen mot det

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

nye nazi-partiet. I begge disse kampene har vår linje hatt ei langt breiere oppslutning i arbeiderklassen og det arbeidende folket enn hva partiet aleine har. Dette har bragt de revisjonistiske og sosialdemokratiske pampene i miskreditt hos den framskredne delen av arbeiderklassen. De merker sjøl at grepet deres løsner, og derfor blir de enda mer desperate i sin kamp mot partiet.

På ett år har borgerskapet mista mer av den demokratiske maska enn det gjorde på ti år tidligere. Bare for ett år tilbake sang de hyrdetoner om at politiet og militære styrker aldri vil bli satt inn mot arbeiderklassen. I år sendte de det halvmilitære opprørspolitiet mot de streikende Linjegodsarbeiderne. Den fredelige undertrykkinga gjennom arbeidsretten og Hovedavtalen er ikke lenger tilstrekkelig, nå blir det satt inn vold mot arbeidere i kamp, og borgerskapet forbereder ei ytterligere opprustning av voldsapparatet. Dette er tendenser til fascisering som vi må reise kampen mot.

Etter å ha korrigert valglinja oppnådde partiet i allianse med partiløse sosialister representasjon ved kommunevalget. Sjøl på borgerskapets egen arena har våre representanter vært i stand til å avsløre borgerskapets diktatur på en så klar måte at de mest reaksjonære representantene for borgerskapet har hylt om »utelukkelse» av Rød Valgallianse.

I fagbevegelsen har sosialdemokratene og revisjonistene prøvd å piske opp en reaksjonær »feidem-ut»-kampanje mot kommunister og andre klassebevisste arbeidere. Når de ikke har oppnådd noen særlige resultater så er det ikke fordi de ikke har anstrengt seg, men fordi arbeiderklassen har vist en sunn motvilje mot anti-kommunismen.

Kampen på Jøtul og Linjegods var viktige prinsippkamper som ga viktige lærdommer til klassen. Særlig blei revisjonistenes åpne streikebryterlinje demonstrert klart, og de blei fra seg av raseri da kjempende arbeidere ikke lot seg kue av truslene deres.

På tross av hetsen klarte klassekamptoga 1.mai også i år å markere en framgang. Det er ingen tvil om at de politisk slo både sosialdemokratene og revisjonistene og markerte en stor styrke for klassekamplinja. Samtidig må vi oppsummere tendenser til stagnasjon og til og med tilbakegang noen steder. Det er dels et uttrykk for at det politiske klimaet er blitt skarpere, men først og fremst er det et uttrykk for sekterisme i vårt eget arbeid. Massearbeidet er for svakt og mange kamerater evner ikke å mobilisere bredt på lokale kampsaker.

Borgerskapet og revisjonistene har spilt et nøyaktig regissert samspill i den anti-kommunistiske kampanjen. Revisjonistene har provosert splittelser i en del frontorganisasjoner, og den borgerlige pressa og andre nyhetsmedia har gitt dem stor publisitet. Hensikten er å skape et inntrykk av at »ml-erne splitter», »ml-erne manipulerer» osv. Det har blitt slik at den enkleste måten å bli berømt på i Norge er å melde seg inn i en folkelig frontorganisasjon og deretter a melde seg ut igjen med brask og bram. Da er du sikra spalteplass og bilde i alle borgerlige aviser.

Også vår skjerpa kamp mot sosialimperialismen har fått borgerskapet i harnisk. Et tradisjonelt pro-NATOborgerskap som hevder at de er mot Sovjet, blir rasende når vi påviser krigsfaren og de to supermaktenes krigsforberedelser.

Borgerskapet har to strategiske målsetninger med denne voldsomme kanonaden mot partiet. Den ene er å prøve å hindre oss fra å vinne oppslutning i arbeiderklassen. Den andre er å hamre og hamre på partiet for å prøve å få fram sprekker og demoralisering.

Og hetsen virker sjølsagt inn på partiet. Det er kamerater som lar seg påvirke når det står i borgerpressa hver dag at »ml-erne splitter Chilekomiteen», »ml-erne ødelegger Kvinnefronten» osv.

Sjølsagt hender det vi gjør feil, men det er ikke de »feila» borgerskapet tillegger oss. Mer enn noen gang må vi ta de ville angrepa fra borgerskapet som et klart uttrykk for at vi er på rett vei, at vi har trukket ei korrekt skillelinje mellom oss og fienden og at vi har oppnådd en del i arbeidet vårt.

11. MULIGHETENE FOR NYE HØYREAVVIK

I den nåværende situasjonen ligger det muligheter både for høyreavvik og »venstre»avvik. Begge deler kan være uttrykk for borgerskapets press. Det åpne høyreavviket vil være å gi etter for presset og gjøre avkall på de riktige linjene til partiet. »Venstre»avviket vil være å reagere på angrepa ved å stille paroler som massene ikke på noen måte er modne for, og ikke mobilisere massene ut fra det nivået de har. Vi skal derfor ha øynene åpne for begge typer avvik, og skjerpe kampen for den marxist-leninistiske partilinja. Men i vårt samfunn med en langvarig fredelig utvikling av kapitalismen, med en sterk sosialdemokratisk tradisjon og med en sterk allmenn revisjonistisk tendens, så er det åpne høyreavviket det mest typiske, det mest overhengende avviket. Borgerskapet driver en massiv propaganda mot klassekamplinja og står klar med feite belønninger til den som vil bli overløper.

Samtidig er sosialimperialismen på en politisk offensiv i Vest-Europa. Den får sine politiske agenter til å terrorisere den progressive og antiimperialistiske bevegelsen til ikke å ta opp kamp mot sosialimperialismen. I 1973 oppnådde den framganger med den linja i Norge, nå har vi gått til motoffensiv. Men det har ført til opptrapping av hetsen mot ml-bevegelsen. »NKP» har gått helt fra konseptene og hyler om »CIA-agenter» o.l., og de får god sekundering fra lederplass i Arbeiderbladet og Dagbladet og hele arbeideraristokratiet.

Det er klart at en kombinasjon av press og sukkerdrasjerte kuler kan skape nye alvorlige moderne revisjonistiske avvik i partiet og bevegelsen. Vi ville være bra naive om vi ikke trakk denne slutninga. Derfor må oppgaven være å stålsette partiet, bolsjevisere det og knytte det enda nærmere arbeiderklassen, slik at vi kan hindre borgerskapet i å nå sitt mål. Vårt parti er ennå ungt, vår erfaring er begrensa og vi er ennå for dårlig skolert. Derfor må vi ikke tillate oss noen form for sjøltilfredshet, men alltid slå vakt om partiets enhet

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

og partilinjas renhet.

12. DE STRATEGISKE PERSPEKTIVENE MED KRIG OG REVOLUSJON

Et alvorlig utslag av høyreavviket var at vi over en lengre periode ikke gjorde alvorlige studier av den internasjonale situasjonen, eller dreiv studier av de strategiske perspektivene for den sosialistiske revolusjonen i Norge.

Nå har vi begynt korrigeringa av dette ved at vi har pekt på at vi lever i ei førkrigstid. Det vil helt sikkert bryte ut nye imperialistiske kriger, og den skjerpa rivaliseringa mellom de to supermaktene gjør det sannsynlig at det vil bli en ny imperialistisk verdenskrig. Samtidig vokser de revolusjonære kreftene, og dersom de ikke skulle være sterke nok til å hindre krigen så vil krigen helt sikkert utløse et stort antall revolusjoner.

Den vitenskapelige sosialismen er et analyseredskap og en verdensanskuelse, men ikke noen spåmannskunst. Vi kan derfor ikke si noe om når en slik krig eventuelt vil bryte ut, eller hvilket forløp den vil få. Det vi kan si er at alle de fire motsigelsene i verden skjerpes og at de imperialistiske supermaktene gjør konkrete krigsforberedelser. Vi kan også si at kampen mellom dem om verdensherredømmet må føre til krig, og den kan ikke avgjøres uten en storkrig. En slik krig kan komme om kortere eller lengre tid. Et proletaris parti i vår tid kan ikke unnlate å forberede seg sjøl og arbeiderklassen politisk på krigen.

Vårt parti har stilt seg den historiske oppgava å lede arbeiderklassen i å knuse den kapitalistiske utbytterstaten i Norge og opprette proletariatets diktatur, og vi har stilt oss oppgaven sammen med det arbeidende folket over hele verden å knuse imperialismen og sosialimperialismen.

Det betyr at vi ikke kan være tilfreds med at vi løser endel oppgaver fra dag til dag. Vi må ha den strategiske målsetninga for øye når vi bygger partiet. Vi må bygge partiet slik at det kan stå gjennom de store stormene i framtida med en rett kurs. Det stiller helt andre og strengere krav til partiet enn om vi skulle belage oss på en generasjon med fredelig kapitalistisk utvikling.

Partiet kan bli forbudt. Det kan komme ei langsom eller kupparta innføring av fascismen. Landet vårt kan bli okkupert av sovjetisk sosialimperialisme eller USA-imperialismen. Tortur og massemord på anti-imperialister og kommunister kan komme til å høre heime på dagens orden, slik det er i mange andre land. Da skal arbeiderklassen være trygg på at den har en ledelse og en representant i AKP(m-l) som aldri svikter målsetninga si, men tvert om er i stand til å utvikle en riktig proletarisk strategi og taktikk under vekslende forhold. Slik må vi stille krava til oss sjøl, og ta målbevisst fatt på å oppfylle disse krava.

13. EI VURDERING AV STODA I PARTIETS ARBEID

Den allmenne stoda i partiet er god. Den politiske linja som kom ut av oppgjøret med høyreavviket har vist seg å være riktig. Vi har oppnådd en del resultater både i klassekampen og propagandaarbeidet. Moralen og offerviljen i partiet er høy.

Vi vil måle stoda i partiarbeidet med tre ulike målestokker. a) I forhold til stoda ved 1.LM, b) I forhold til de krava klassekampen stiller til oss akkurat nå og c) I forhold til de krava som de strategiske perspektivene stiller.

a) Ved 1.landsmøte var den moderne revisjonismen en overhengende fare uten at det var noen kampberedskap mot den. Partiet sto i fare for å bli likvidert. Nå er denne faren avvverget for denne gangen. SK har gjort sjølkritikk og retta partiets oppmerksomhet mot høyreavviket. Denne korrigeringa har gitt gode resultater og ført til framganger både eksternt og internt.

Det første landsmøtet unnlot å stille partibygginga sentralt, likevel er stoda i partibygginga langt bedre enn vi den gangen hadde grunn til å håpe på. Særlig har vi tatt store skritt nærmere målsetninga med å opprette ei kommunistisk dagsavis. Vi har også en fastere organisasjon, liberalismen er drevet tilbake og for en stor del erstatta med en frivillig proletarisk disiplin. Partiet er bedre utbygd og har djupere røtter i proletariatet.

Partilinja er langt mer utvikla enn den var ved det 1.landsmøtet, og vi har kvitta oss med mye revisjonistisk slagg. Vi har styrka den proletariske internasjonalismen og fått et langt bedre grep om sosialimperialismen.

Partiets studier er fortsatt mangelfulle, men likevel er situasjonen langt gunstigere enn ved det 1.landsmøtet da studiene forfalt.

Vi har innført et planmessig arbeid, og klarer likevel å omstille oss på store, uforutsette oppgaver i klassekampen. Dette er hovedtendensen, men vi ser gang på gang at vi ikke er raske og allsidige nok. Partiet har gjennomført ei stor korrigering, samtidig som enheten er høy. Det vitner om tillit til partiet og evne til kritikk og sjølkritikk.

Beretninga på det første landsmøtet stilte i virkeligheta oppgaven med å være »pådriver» for revisjonistene. Dette var en feilaktig stilt oppgave, som SK har brutt med. Derimot har vi gjort en del på den oppgaven landsmøtet **burde** ha stilt, nemlig å avsløre og svekke de moderne revisjonistene. Styrkeforholdet mellom oss og revisjonistene er langt bedre til vår fordel enn det var ved første landsmøte. De er djupt splitta og vi har slått dem på en rad viktige områder.

En av de få oppgavene landsmøtet stilte konkret, var å bygge en nasjonal front mot imperialismen. Parolen var riktig, sjøl om den var tillagt en feilaktig betydning. På dette området må vi rapportere for det andre landsmøtet at vi ikke har oppnådd stort.

Det er også negative trekk å peke på. Partiet har ikke løst oppgaven med å rekruttere arbeidere i stor målestokk. Vi rekrutterer arbeidere, men det drives med for lav prioritering og for dårlig oppfølging.

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017

Vi har heller ikke gjort ungdomsforbunda til slike store masseorganisasjoner som de kunne ha vært. Politikken på dette området har fått drive altfor lenge uten ledelse fra partiet.

Det er også positive og negative trekk å peke på, f.eks. er det gjort for små framskritt med arbeidet på landsbygda. Det siste halvåret har vi begynt å gjøre framgang. Men fortsatt har vi strategiske svakheter i dette arbeidet. Vi har gjort en viss framgang i arbeidet med fremmedarbeidere.

Hovedtendensen er i alle fall at partiet har tatt store skritt framover siden det første landsmøtet, sjøl om framgangen kunne vært større om vi ikke var hemma av høyreavviket. De negative erfaringene fra høyreavviket kan imidlertid gjøres til positive lærdommer om partiet evner å trekke de riktige konklusjonene av dem.

b) Om vi måler partiet ut fra de krava klassekampen stiller til oss akkurat nå, så er det flere ting vi må se kritisk på enn når vi bruker den første målestokken. Fortsatt er det slik at partiet fungerer godt i klassekampen og at vi evner å gi riktig veiledning til arbeiderklassens kamper og sjøl ta riktige initiativer for å fremme kampen. Partiet som helhet gjør heller ikke store avvik og er raskt til å møte nye situasjoner.

Men. Partiets massearbeid er ikke godt nok. Vi nar ikke bredt nok ut med arbeidet vårt, sjøl om mange kamerater og grunnorganisasjoner har gjort framgang i dette. Partiet har ennå ikke klart å omsette hele den marxist-leninistiske masselinja i praksis. Det drives for lite undersøkelser i massene om deres meninger og synspunkter. Dette gir opphav til subjektivisme og sjablongmessige skriverier. Vi jobber ogsa med et for lite antall folk. Det organiserte omlandet rundt partiet er for lite. Vår kontaktflate med massene kunne vært langt videre. Dette er en alvorlig svakhet som det andre landsmøtet må vie stor oppmerksomhet.

Sjøl om det er gjennomført et oppgjør med høyreavviket, er ikke lærdommen fra kampen mot den moderne revisjonismen for alvor trengt ned i partiorganisasjonen. Studiesituasjonen er bedra, men fortsatt er skoleringa pa et lavt nivå. Partiledelsen har gjort omfattende tiltak for å gjøre et stort antall marxist-leninistiske verk tilgjengelige for partimedlemmene og massene, men fortsatt ligger vi etter årsplanens målsetning pa studienes område.

Det finnes en god del byråkrati i arbeidet vårt. Det gjelder både i form av at folk som ønsker kontakt med oss ofte ma vente i lang tid for a bli tatt hand om, og i form av at partiledelsen og organer på lavere plan ikke følger opp planene raskt nok.

Kaderpolitikken i partiet er for tilfeldig, slik at vi ikke fostrer nok folk til å ta mer ledende oppgaver. Derfor har arbeidet en tendens til å bli avhengig av et lite antall personer. Pa den måten blir det liten kapasitet til å ta opp nye oppgaver. En slik kaderpolitikk er revisjonistisk. Den strir mot Maos anvisninger for kaderpolitikken.

Det er mye sekterisme på ungdomsarbeidet og kvinnearbeidets område, og korrigeringa av det er kommet kort.

Målt med den målestokken som den aktuelle klassekampsituasjonen stiller oss overfor, blir svakhetene i partiets arbeid mer åpenbare. Men fortsatt er det ingen tvil om at vi kan slå entydig fast at partiet har en rett kurs og utretter mye i arbeiderklassens tjeneste. Med ei rett generallinje og økte erfaringer er det også godt håp om at partiet vil kunne rette på de svakhetene som finnes i arbeidet og gå videre framover.

c) De strategiske oppgavene stiller langt større krav til oss som parti enn noe vi til nå har stått overfor. Kravene til en korrekt politisk analyse av innfløkte situasjoner nasjonalt og internasjonalt vil bli mye større. Den indre enheten vil bli satt på større prøver. Kontakten med de breie massene vil bli langt mer livsnødvendig, og svikt på det punktet kan bli skjebnesvangert. Fastheten i partiorganisasjonen og årvåkenheten mot revisjonismen vil være avgjørende. Kravene til sikkerhetsarbeid og til evnen til å kombinere legalt og illegalt arbeid vil øke kraftig. Skoleringa, ikke bare i ledelsen, men hos den enkelte kommunisten må være slik at evnen til å orientere seg raskt og sjølstendig i vanskelige situasjoner blir større.

Kamerater, det er SKs plikt overfor det andre landsmøtet å slå fast at partiet har store, uløste oppgaver foran seg for a nå opp til disse krava. Vi har tillit til at partiet skal klare disse oppgavene. På den andre sida kommer vi aldri så langt om vi har stilen med sjøltilfredshet, eller om vi hviler på laubæra.

På oppdrag, Bashkim

BEGRENSNINGA I ARTIKKELEN

Denne artikkelen er utarbeida av en kamerat i SK på oppfrag fra SKAU. Den er utarbeida før AU kollektivt har fått tatt stilling til en lang rekke av de spørsmåla artikkelen tar opp. Vi må derfor ta alle mulige forbehold for at det kan komme nye oppsummeringer på en del av punktene. Retninga i artikkelen er derimot helt sikkert i samsvar med SKs allmene linje, og den bygger på SKs eget materiale om høyreavviket. Derfor er den et godt grunnlag for en første runde med beretningsdiskusjon i partilaga.

SK/AU

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017